

**sendika
temsilcisi**

ve görevleri

TÜRK-İŞ YAYINLARI No. 21

**SENDİKA
TEMSİLCİSİ
VE
GÖREVLERİ**

ANKARA 1963

Ön Söz

Yeni gireceğimiz düzende gerek çalışma hayatımızda ve gerekse sendikacılık hareketinde sendika temsilcilerinin mühim bir mevkii ve önemli vazifeleri olacaktır. Nitekim ihtiyar 3008 sayılı iş kanunundaki işçi mümessilliği pek yakında tarihe karışacak ve bunların yerini hür ve bağımsız sendikacılık prensiplerine uygun işyeri sendika temsilcilikleri alacaktır.

Bu sebeple, sendikal hareketin uçlarını teşkil eden bu görevde vazife alacak yöneticilerin vazifelerini müdrük olmaları ve işçi işveren münasebetlerinin olumlu bir şekilde yürütülebilmesinin fayda ve şekillerini bilmesi, bu yeni müessesenin toplumumuza yararlı olmasını sağlayacaktır.

Bu kitapçık yeni düzendeki işyeri sendika temsilciliğinin teşekkül tarzı ile temsilciliklerin görev ve sorumlulukları bakımından teşkilâtımızın yararlanabileceği bir döküman niteliğindedir.

Bu bakımdan Türk-İş, Sendika Temsilciliği ile ilgili ilk kitapçığını teşkilâtının istifadesine sunmakla şeref duyar.

İCRA HEY'ETİ

Sendika Temsilcisinin Sorumlulukları

Demek sendika temsilcisi seçildiniz? İş arkadaşlarımız sizi aralarından idare ile temas etmek için sözcüleri olarak seçtiler. Doğruluğunuza, samimiyetinize ve kaabiliyetinize olan inançlarını ispat ettiler. Onları hayal kırıklığına uğratmamalısınız. Eğer iyi çalışırsanız daha fazla mesuliyetli makamlara yükselmek için elinize pek çok imkânlar geçecektir.

Herhalde amirlerinizin kim olduğunu, kime karşı sorumlu olduğunuzu merak ediyorsunuzdur. Sizin kısmınızdaki sendika üyeleri sizi bu mevkie seçenlerdir. Çalışmanızdan memnun kalmazlarsa size bir daha rey vermezler. Sizin amiriniz onlardır. Bir işveren için işveren temsilcisi neyse siz de sendika için öylesiniz. Sendikanız üyelerinin haklarını ve çıkarlarını korumak sizin vazifenizdir. Görevlerinizi başarabilmek için kaabiliyetinizi geliştirmeniz lâzımdır.

A. Müzakereci olarak

Üyeleriniz sizden, onların anlaşmazlıklarını işveren temsilecisine anlatmanızı isterler. Müzakereci olarak göstereceğiniz başarı Sendika temsileisi olarak sağlayacağınız başarınızı garantiler.

B. Teşkilâtçı olarak

Çoğunluğun sizi gönüllü olarak desteklemesini temin etmelisiniz. Başarılı sendika-işveren münasebetleri eşit kuvvetlere ihtiyaç gösterir.

C. Eğitimci olarak

Mahallî sendikanızın belli tutumu ve programları vardır. Sizden bunları anlayıp iş arkadaşlarınıza ulaştırmanız istenir.

D. Önder olarak

Bir önder işleri mümkün olduğu kadar ihtilâfsız halleder. İş arkadaşlarını şevke getirip onları işbirliğine teşvik eder.

Gelin, bu dört önemli görevin ne gibi vazifeleri gerektirdiğini yakinen görelim. Başarılı bir Sendika temsileisi olmak için neler yapmak gerektiğini öğrenelim.

A. Sendika Temsilcisi Müzakereci olarak

NELER YAPACAKSINIZ

1. Anlaşmazlıkları halledin.
2. Uydurma anlaşmazlıkları ayırın.
3. Toplu Sözleşmeyi uygulattırın.
4. Çalışma şartlarını kontrol edin.
5. İş kanunlarını uygulattırın.
6. İşlerinizi yazılı olarak tutun (İler işinizi yazınız.)

NELER BİLMELİSİNİZ

1. İhtilâfları doğru halletmeyi,
2. İhtilâfların nasıl inceleneceğini,
3. Toplu Sözleşme şartlarını.
4. Sağlık ve güvenliği bozabilecek tehlikeleri,
5. İş kanunlarını ve yönetmeliklerini.
6. Varılan bütün sonuçları.

NASIL YAPACAKSINIZ

1. Bir meseleyi idareye aksettirmeden önce mümkün olan bütün bilgiyi gözden geçirin.
2. Davanızı açık, tamam ve özetli olarak hazırlayınız.

3. İhtilâfları hallederken toplu sözleşme icaplarını dikkatle tetkik edin.
4. Ustabaşınızla münasebetlerinizde ciddi, nazik ve kesin olunuz. Ustabaşınıza yan çizmeyiniz, onun yan çizmesine de müsaade etmeyiniz, zorbalık ya da tehdit etmeyin. İş arkadaşlarınıza saygı gösterin ve onların da size karşı öyle davranmasını isteyin.
5. İşi en sonuna kadar izleyin.

Sendika Temsilcisi-Teşkilatçı olarak

NERELER YAPACAKSINIZ

Teşkilâtlanmamışları teşkilâtlandırın: Gayeniz %100 teşkilâtlanmak.
Yeni işçileri karşılayın.
Aidat ve benzeri paraları toplayın.
Aidatların bordrodan kesilmesi için üyelerin iznini alın.
Toplantılarda iştiraki teşvik edin.
Üyelerin artmasını sağlayın.
Sendika aleyhindeki hareketleri baltalayın.
Günlük münasebetler kurun.

NELER BİLMELİSİNİZ

1. Üye olmayanların gerçek itirazlarını,
2. Çalıştığınız bölümde kimin kim olduğunu,
3. Her üyenin aidat ödeyip ödemediğini.
4. Güvenlik için sendikanın neden lüzumlu olduğunu.
5. Sendikanın demokratik bünyesini.
6. Çeşitli komitelerin ihtiyaçlarını.
7. Kim sendikaya karşı geliyor? Niçin?
8. Dostça hareket etmek dost kazandırır.

NASIL YAPACAKSINIZ

1. Bütün işçilerin fikir ve samimiyetlerine saygı gösterin.
2. Herkese, ırkları, mezhepleri, renkleri ve siyasi inançları ne olursa olsun eşit muamele edin.
3. Sendikalı olmayan işçinin hakkını da sendikalı işçi kadar koruyun.
4. Sendikanızın gönüllü hür insanlardan kurulmuş bir teşkilât olduğunu bilin. Kuvvet ve zor çabuk sonuç sağlayabilir fakat devamlı destek ancak muhakeme ve ikna ile kabil olur.
5. İliç durmadan işinize devam ediniz.

C. İşçi Temsilcisi-Eğitmen olarak

NELER YAPACAKSINIZ

1. Üyeleri tam bilgiyle donatınız.
2. Prensipleri anlatın ve görüşün.
3. Sendikanın plânlarını anlatın.
4. Sendikanın amaçlarını açıklayınız.
5. Kanunlar nasıl yapılır açıklayınız.
6. Kaydolma ve oy kullanmanın önemi üzerinde durun.
7. İş mevzuatlarını açıklayınız.
8. Hayatın ekonomik faktörlerinden bahsedin.

NELER BİLMENİZ LÂZIM

1. Bilgili üyeler sadık olur.
2. Sendikanız neler yapıyor.
3. Sosyal ve çalışma faaliyetleriyle ilgili kuruluşlar.
4. Sendika tarihçesi.
5. Kanunların yapılışı.
6. Vatandaşlık sorumlulukları.
7. İş Kanunlarının işleyişleri.
8. Sisteminiz nasıl çalışıyor.

NASIL YAPACAKSINIZ

1. Her gün şahsî temaslarda bulunun.....kendi fikrinizi açıklayın....onların fikirlerini sorun.

2. Neler olup bittiğini anlatmak için muntazam toplantılar yapın.
3. Sendika dergileri ve benzeri kitaplar dağıtın.
4. Bunları yollıyacağınız şahıs veya müessese listelerini daima kontrol edin. İmkân buldukça kurslara devam ederek bilginizi arttırın ve üye arkadaşlarınızı da bu bilgiden istifade ettirin.
5. Haberleşme imkânlarınızı geliştirin, tenkit, yeni fikir ve esaslı müzakereyi temin edin.

D. Sendika Temsilcisi-Önder olarak

NELER BİLMENİZ LÂZIM

NELER YAPACAKSINIZ

1. Toplumun iyiliği için çalışın.
2. Doğru için savaşın.
3. Vaktinde ve kararlı hareket edin.
4. Arkadaşça münasebetler kurun.
5. Kin tutmayın.
6. İhtilâf çıkaracak münakaşaları önleyin.
7. Toplu çalışmaları geliştirin.
8. İdare etmekten ziyade onlara önderlik yapın.

1. Sendikanın uzun süreli amaçlarını.
2. Hareket etmeden önce düşünmeyi.
3. Hareketlerin konuşmalarla daha etkili olduğunu.
4. Diğer kimselerin de fikirleri olduğunu unutmayın.
5. Herkese birden iyi görünemeyeceğinizi.
6. İnsanların niçin anlaşılmadıklarını.
7. İşbirliğinin başarı demek olduğunu.
8. Herkesin yola getirilebileceğini.

NASIL YAPACAKSINIZ

1. Hakikatleri bilin.....yazın.....münakaşasını yapın.

2. Plânlamaya herkesi dahil edin, çünkü onlara hadi-seler tesir etmektedir.
3. Başarı gösterenin hakkını verin.
4. Fikir ve yardım isteyiniz çünkü her şeyi bilemezsiniz.
5. Sözüünüzü tutun.....taraf tutmadan adilâne muamele edin. Adilâne kararlar en iyi kararlardır.

Sendika Temsilcisi

Sendikanın

Temel Taşıdır

Çalıştığınız yerde sendikanın temsilcisi olarak hem işverenle sendika arasında hem de sendika ile üyeleri arasında kilit noktası durumundasınız. Çalıştığınız yerde toplu pazarlığın başarılı veya başarısız olması çoğunlukla size dayanıyor. Toplu pazarlık sürekliidir. Siz de Sendika temsilcisi olarak her gün bunu tatbik etmelisiniz.

Siz ve sizin gibiler olmadan en iyi sözleşmeler hükümsüz kalır. Sözleşmeye siz hayat veriyor, uygulanmasını sağlıyorsunuz. Sizin yardımınız olmadan ne en akıllı sendika önderi ne de en etkili sendika yöneticisi sendikayı kurup gereği gibi çalıştıramaz.

Sendika gelecekteki önderlik için, size ve öbür sendika temsilcilerine güvenir. Gelecekte önemli milli ve toplumsal mevzularda işçiyi temsil edecek kadın ve erkekler, bu gün iş yerlerinde ihtilâfları halleden ve aidat toplayan sizlerin arasından çıkacaktır. İdare aynı zamanda iyi sınaî münasebetler için de size dayanır. İşveren sözcüleri, kendisine verilen görevleri başarıyla yerine getiren bir sendika temsilcisinin işveren ve temsil ettiği işçiler için bir yardımcı olduğunu defalarca söylemişlerdir.

Doğru olduğuna inandığınız şeyleri yapın. Hükümlerinizde dürüst olun, bütün ilgililerin saygısını kazanırsınız.

Notlar

